

USTAV KANTONA SARAJEVO
I
AMANDMANI I-XLII NA USTAV KANTONA SARAJEVO

“Službene novine Kantona Sarajevo”
Broj 1/96

Na osnovu članova V-1.4. i IX-3(4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 1/94), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 11. marta 1996. godine, donosi

**USTAV
KANTONA SARAJEVO**

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Sadržaj

Ovim Ustavom uređuju se organizacija i status Kantona Sarajevo (dalje: Kanton), njegove nadle'nosti i struktura vlasti.

Član 2.

Uspostavljanje Kantona

Područje grada Sarajeva koje je razgraničenjem između entiteta u Bosni i Hercegovini izvršenim Mirovnim sporazumom za Bosnu i Hercegovinu potpisanim u Parizu 14.decembra/prosinca 1995. godine (dalje: Mirovni sporazum) pripalo Federaciji Bosni i Hercegovini (dalje: Federacija), organizira se kao kanton sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu.

Član 3.

Naziv i sjedište Kantona

Službeni naziv Kantona je: Kanton Sarajevo.

Sjedište Kantona je u Sarajevu.

Član 4.

Teritorij Kantona

Teritorij Kantona obuhvata područja općina Centar Sarajevo, Hadžići, Ilići, Ilijas, Novi Grad Sarajevo, Novo Sarajevo, Stari Grad Sarajevo, Trnovo i Vogošća, kako je to utvrđeno Mirovnim sporazumom. Ovaj teritorij se bliže utvrđuje posebnim propisom Skupštine Kantona (dalje:Skupština) sukladno federalnim zakonima.

U slučaju izmjena teritorija Kantona odvajanjem dijelova teritorije radi pripajanja kantonima ili pripajanjem dijelova drugih kantona ovom Kantonu, Skupština daje svoje prethodno mišljenje, a radi njegove potvrde može zatražiti i lično i izjašnjavanje građana sa područja Kantona na neki od propisanih načina.

Član 5.

Službena obilježja Kantona

Kanton ima grb, zastavu, himnu/svečanu pjesmu i pečat, kao i druga obilježja o kojima odluči Skupština.

Službena obilježja Kantona upotrebljavat će se samostalno ili zajedno sa službenim obilježjima Bosne i Hercegovine i Federacije, kako je to određeno njihovim propisima i propisima Kantona.

Za prihvatanje službenih obilježja iz prethodnog stava u Skupštini potrebna je kvalifikovana većina ukupnog broja poslanika.

Član 6.

Odnos prema Bosni i Hercegovini i Federaciji

Sarajevo je glavni grad Bosne i Hercegovine i Federacije, kako je to određeno njihovim ustavima.

Organi vlasti u Kantonu su du'ni obezbijediti punu zaštitu interesa Bosne i Hercegovine i Federacije u njihovom glavnem gradu. Oni ne mogu donositi bilo kakve propise ili druge akte niti preuzimati radnje kojima bi se na bilo koji način ograničavala prava ili narušavali interesi Bosne i Hercegovine ili Federacije na ovom području.

II - ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA

Član 7.

Utvrđivanje ljudskih prava i sloboda

Na području Kantona obezbeđuje se puna zaštita ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine i Ustavom Federacije, kao i u instrumentima datim u Aneksu Ustava Federacije.

Skupština ili bilo koji drugi organ Kantona ne mogu reducirati ljudska prava i slobode utvrđene aktima iz prethodnog stava. Oni su dužni u donošenju propisa i u njihovoj primjeni posebno voditi računa o efektima koje ti propisi imaju ili mogu imati u oblasti ljudskih prava i sloboda.

Član 8.

Zaštita ljudskih prava i sloboda

Skupština će obezbijediti donošenje takvih propisa kojima će se u prvom redu zaštititi utvrđena ljudska prava i slobode, te uvesti efikasni instrumenti te zaštite.

Organi vlasti u Kantonu prilikom izvršavanja propisa su obavezni onemogućiti svako narušavanje ljudskih prava i sloboda, te poduzimati sve potrebne mјere iz svoje nadležnosti radi njihove potpune zaštite. Ovo se posebno odnosi na policijske snage koje će efikasnim, preventivnim i operativnim radom obezbijediti punu ličnu i imovinsku zaštitu svakog građanina.

Član 9.

Komisija za ljudska prava

Radi zaštite ljudskih prava i sloboda i kontrole rada svih organa vlasti Kantona u ovoj oblasti, Skupština obrazuje posebnu Komisiju za ljudska prava.

Broj članova, način njihovog imenovanja te nadležnosti Komisije iz prethodnog stava utvrđuju se posebnim propisom Kantona.

Član 10.

Suradnja sa ombudsmenom i međunarodnim organizacijama

Skupština i drugi organi vlasti su obavezni pružiti ombudsmenu Bosne i Hercegovine, ombudsmenu Federacije i svim međunarodnim posmatračkim tijelima za ljudska prava potrebnu pomoć u vršenju njihovih funkcija na području Kantona.

U okviru pomoći iz prethodnog stava organi Kantona će naročito:

- a) staviti na uvid sve službene dokumente uključujući i one tajnog karaktera, te sudske i upravne spise;

- b) osigurati suradnju svake osobe i svakog službenika u davanju potrebnih informacija i podataka;
  - c) osigurati pristup i kontrolu na svim mjestima gdje su osobe lišene slobode, zatvorene ili gdje rade;
  - d) omogućiti prisustvo sudskim i upravnim postupcima kao i sastancima organa.
- Nalazi i izvještaji tijela iz stava 1. ovog člana će se razmatrati u nadležnim organima po hitnom postupku, te će na osnovu toga biti preduzimane odgovarajuće mjere gdje to bude potrebno.

III - NADLEŽNOSTI KANTONA

Član 11.

Određivanje nadležnosti

Kanton ima nadležnosti utvrđene Ustavom Federacije i ovim Ustavom.

U slučaju potrebe za tumačenjem, nadležnosti Kantona utvrđene ovim Ustavom će biti tumačene u korist Kantona po principu predpostavljene nadležnosti, a pojedinačno spomenuta ovlaštenja u ovom Ustavu se neće tumačiti kao bilo kakva ograničenja općih nadležnosti Kantona.

Član 12.

Isključive nadležnosti

U okviru svojih nadležnosti Kanton je nadležan za:

- a) uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga;
- b) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;
- c) utvrđivanje i provođenje kulturne politike;
- d) utvrđivanje stambene politike, uključujući i donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata;
- e) utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguravanja javnih službi;
- f) donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući i zaniranje;
- g) donošenje propisa o unaprijeđivanju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti;
- h) donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- i) utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;
- j) provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite;
- k) stvaranje i primjena politike turizma i razvoja turističkih resursa;
- l) stvaranje predpostavki za optimalni razvoj privrede koja odgovara urbanoj sredini;
- m) finansiranje djelatnosti kantonalnih vlasti ili kantonalnih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

Član 13.

Zajedničke nadležnosti sa Federacijom

Kanton zajedno sa Federacijom, samostalno ili u koordinaciji sa federalnim vlastima vrši sljedeće nadležnosti:

- a) jamčenje i provođenje ljudskih prava;
- b) zdravstvo;
- c) politika zaštite čovjekove okoline;
- d) komunikacijska i transportna infrastruktura;
- e) socijalna politika;
- f) provođenje zakona i drugih propisa o dravljanstvu;
- g) imigracija i azil;
- h) turizam;
- i) korištenje prirodnih bogatstava.

Član 14.

Vršenje nadležnosti

Svoje nadležnosti Kanton izvršava donošenjem sopstvenih propisa i primjenom propisa Bosne i Hercegovine i Federacije.

Nadležnosti iz člana 13. ovog Ustava Kanton vrši u obimu dogovorenom sa federalnim vlastima. U slučaju da takav dogovor ne postoji te nadležnosti će Kanton vršiti cijelovito i samostalno.

Član 15.

Prenošenje nadležnosti

Svoje nadležnosti iz oblasti obrazovanja, kulture, turizma, lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti, radija i televizije Kanton može prenositi na općine u svom sastavu. Ove nadležnosti će se obavezno prenositi na one općine u kojima većinsko stanovništvo prema nacionalnoj strukturi nije stanovništvo koje čini većinu i na području cijelog Kantona.

Kanton može neke od svojih nadležnosti prenijeti i na federalne vlasti, ukoliko bi se na taj način obezbijedilo njihovo efikasnije i racionalnije vršenje.

Odluku o prenošenju nadležnosti u smislu ovog člana donosi Skupština.

IV - STRUKTURA VLASTI

A) ZAKONODAVNA VLAST

Član 16.

Opća odredba Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona.

Član 17.

Sastav Skupštine

Skupština je jednodomo predstavničko tijelo sastavljeno od 45 (četrdesetpet) poslanika. Poslanici se biraju tajnim glasanjem na neposrednim izborima na cijelom području Kantona.

Prilikom izbora poslanika obezbjeđuje se odgovarajuća zastupljenost predstavnika Bošnjaka, Hrvata i ostalih naroda proporcionalno nacionalnoj strukturi stanovništva na području Kantona.

Izbor poslanika u Skupštini provodi se sukladno federalnim izbornim propisima, s tim što izbore raspisuje i provodi Skupština.

Mandat poslanika u Skupštini trje 2 (dvije) godine.

Član 18.

Nadležnosti Skupštine

Skupština Kantona:

- a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Ustav Kantona;
- b) donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadležnost Vlade Kantona;
- c) bira i razrješava Predsjednika i podpredsjednika Kantona sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- d) utvrđuje politiku i donosi programe razvoja Kantona;
- e) potvrđuje imenovanje Premijera, zamjenika Premijera i članova Vlade Kantona;
- f) osniva kantonalne i općinske sudove i utvrđuje njihove nadležnosti;
- g) bira sudije kantonalnih sudova sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- h) usvaja budžet Kantona i donosi zakone o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje;
- i) bira zastupnike u Dom naroda Federacije sukladno Ustavu Federacije;
- j) odlučuje o prijenosu ovlaštenja Kantona na općine i Federaciju;
- k) odobrava zaključivanje ugovora i sporazuma u oblasti međunarodnih odnosa i međunarodne suradnje;
- l) provodi istragu sukladno ovom Ustavu i posebnim propisima;
- m) vrši i druge poslove utvrđene federalnim propisima, ovim Ustavom i kantonalnim propisima.

Član 19.

Način rada Skupštine

Skupština bira predsjedavajućeg i dva njegova zamjenika iz reda izabralih poslanika.

Skupština zasijeda javno, izuzev u slučajevima kada je to predviđeno njenim poslovnikom. Izvještaji o zasjedanjima i donesenim odlukama se objavljaju u sredstvima javnog informiranja.

Način rada Skupštine bliže se uređuje poslovnikom.

Član 20.

Poslanički imunitet

Krivični postupak ili građanska parnica ne mogu biti pokrenuti protiv kantonalnog poslanika, niti kantonalni poslanik može biti zadržan u pritvoru ili kačjen na bilo koji način zbog iznesenog mišljenja i datog glasa u Skupštini.

Član 21.

Način odlučivanja u Skupštini

U vršenju svojih nadležnosti Skupština donosi zakone, druge propise, te opće i pojedinačne akte (dalje: propisi).

Propisi se smatraju donesenim ako sjednici prisustvuje najmanje 51% (pedeset jedan posto) poslanika i ako je za predloženi propis glasala većina od ukupnog broja izabralih poslanika.

Izuzetno, kada se radi o pitanjima vezanim za ostvarivanje posebnih nacionalnih, socijalnih ili drugih interesa određenih grupa građana, 15% (petnaest posto) poslanika može zatražiti da se odluka doneše dvotrećinskom većinom od ukupnog broja izabralih poslanika u Skupštini.

Propisi koji imaju karakter općeg akta stupaju na snagu kako je to u njima određeno, ali ne prije nego što budu objavljeni.

Član 22.

Provodenje istrage

Skupština ili njeni odbori mogu provoditi istrage radi raspravljanja određenih pitanja koja su se pojavila u odnosima unutar Kantona, a u kojima je učestvovao bilo koji od poslanika, članova Vlade odnosn organa ili službi kantonalne Vlade, te u tom cilju pozivati svjedočke ili prikupljati druge dokaze.

Postupak provođenja istrage u smislu prethodnog stava uređuje Skupština posebnim propisom.

B) IZVRŠNA VLAST

Član 23.

Opća odredba

Izvršnu vlast u Kantonu vrše Predsjednik (dalje: Predsjednik) i Vlada Kantona (dalje: Vlada).

Član 24.

Predsjednik Kantona

Predsjednika bira Skupština većinom glasova između kandidata koje predlože poslanici.

Predsjednik se bira na period od 2 (dvije) godine i ne može se na tu funkciju birati više od 2 (dva) puta uzastopno.

Član 25.

Nadležnosti Predsjednika Kantona

Predsjednik je nadležan za:

- a) imenovanje i smjenjivanje Premijera, zamjenika Premijera i članova Vlade;
- b) predlaganje sudija kantonalnih sudova;
- c) predstavljanje i zastupanje Kantona u zemlji i inostranstvu;
- d) zaključivanje ugovora i drugih akata kojima se preuzimaju prava i obaveze za Kanton, s tim da se za ugovore veće vrijednosti i ugovore iz oblasti međunarodne suradnje mora pribaviti suglasnost Skupštine sukladno ovom Ustavu;
- e) podnošenje zahtjeva Ustavnom суду Federacije i Ustavnom суду Bosne i Hercegovine;

- f) razmatranje izvještaja ombudsmena i drugih međunarodnih organizacija za zaštitu ljudskih prava i obezbjeđivanje poduzimanja potrebnih mjera u zaštiti ljudskih prava i sloboda;
- g) obezbjeđivanje suradnje sa organima Bosne i Hercegovine i Federacije;
- h) odlučivanje o upotrebi policijskih snaga u posebnim okolnostima kao što su neposredna ratna opasnost, ratno stanje i vanredne situacije izazvane prirodnim ili drugim katastrofama;
- i) predlaganje donošenja propisa iz nadležnosti Skupštine;
- j) predlaganje mjera ekonomske i razvojne politike Kantona;
- k) vršenje drugih poslova utvrđenih ovim Ustavom i drugim propisima Kantona.

Član 26.

Potpredsjednici Kantona

Istovremeno sa izborom Predsjednika Skupština će izabrati i tri potpredsjednika Kantona. Potpredsjednici obavljaju poslove u okviru djelokruga koji odredi Predsjednik, kao i druge poslove kako je to utvrđeno posebnim propisima o organizaciji Vlade.

Član 27.

Vlada Kantona

Vladi čine Premijer, koji je predsjednik Vlade, zamjenik Premijera i ministri, od kojih svaki izuzev ministara bez portfelja ima zamjenika.

Sastav Vlade odražava nacionalni sastav stanovništva na području Kantona, s tim da se u svakom slučaju osigurava zastupljenost Bošnjaka i Hrvata kao konstitutivnih naroda.

Vladi imenuje Predsjednik nakon konsultacija sa Premijerom ili kandidatom za tu funkciju, a potvrđuje je Skupština većinom glasova od ukupnog broja poslanika.

Svako slobodno mjesto u Vladi popunjava se po istom postupku.

Vlada se može smijeniti odlukom Predsjednika ili izglasavanjem nepovjerenja Vladi većinom glasova od ukupnog broja poslanika u Skupštini.

Član 28.

Nadležnosti Vlade

Vlada je nadležna za:

- a) provođenje kantonalne politike, predlaganje i izvršavanje zakona i drugih propisa Kantona;
- b) izvršavanje odluka svakog kantonalnog ili federalnog suda i vršenje drugih nadležnosti povjerenih Kantonu od federalne vlasti;
- c) pripremanje i predlaganje budžeta Kantona;
- d) osiguranje suradnje Vlade sa ombudsmenima;
- e) vršenje nadzora nad istragom i krivičnim gonjenjem u vezi sa kršenjem zakona Kantona;
- f) nadziranje kantonalne policije i osiguranje da njen nacionalni sastav odražava nacionalnu strukturu stanovništva na području Kantona te da nacionalni sastav policije u svakoj općini odgovara nacionalnoj strukturi stanovništva te općine;

g) obavljanje i drugih poslova utvrđenih Ustavom Federacije, ovim Ustavom i zakonima Kantona.

Član 29.

Izvršne nadležnosti Premijera i ministara u Vladi

Premijer je nadlezan za:

- a) provođenje kantonalne politike i izvršavanje kantonalnih propisa, uključujući i osiguranje izvršavanja odluka kantonalnih i federalnih sudova;
- b) predlaganje i davanje preporuka iz oblasti kantonalnog zakonodavstva;
- c) iznošenje budžetskih prijedloga pred Skupštinu;
- d) druga pitanja utvrđena ovim Ustavom i zakonima Kantona.

Svaki ministar je odgovoran za:

- a) provođenje kantonalne politike i izvršavanje kantonalnih propisa iz okvira ovlaštenja svoga ministarstva;
- b) predlaganje i davanje preporuka u vezi sa propisima iz okvira ovlaštenja svoga ministarstva ili prema zadatku koji mu odredi Premijer;
- c) rukovođenje, koordiniranje ili nadziranje aktivnosti svoga ministarstva;
- d) izdavanje uputstava, instrukcija, naredbi i drugih provedbenih akata u cilju izvršavanja zakona iz ovlaštenja svoga ministarstva i onih koje mu povjeri Premijer, sukladno ovom Ustavu i zakonima Kantona;
- e) pripremanje, obavještavanje i analiziranje budžetskih prijedloga iz ovlaštenja svoga ministarstva ili obavljanje drugih zadataka na zahtjev Premijera;
- f) ukupno stanje u oblasti za koju je obrazovano ministarstvo, uključujući i nadzor nad izvršavanjem propisa iz djelokruga ministarstva u općinama;
- g) odgovaranje na pitanja poslanika u Skupštini iz djelokruga ministarstva;
- h) izvršavanje i drugih poslova koje mu odredi Premijer.

Član 30.

Organizacija uprave

Organizacija Vlade utvrđuje se zakonom Kantona sukladno ovom Ustavu.

Zakonom Kantona, sukladno načelima i principima organizacije uprave, utvrđuje se ukupna organizacija kantonalne uprave.

Član 31.

Imunitet

Predsjednik, potpredsjednici Kantona, Premijer, zamjenik Premijera i članovi Vlade ne mogu biti krivično gonjeni niti odgovorni u građanskoj parnici za radnje učinjene u obavljanju svojih funkcija.

C) KANTONALNO SUDSTVO

Član 32.

Osnivanje i nadležnost sudova

Kanton ima sudove koji imaju izvornu nadležnost da presuđuju u stvarima koje ne spadaju u nadležnost općinskih sudova i druge nadležnosti utvrđene zakonom i koji odlučuju po žalbama na presude općinskih sudova.

Kantonalne sudove osniva Skupština kao sudove opće nadležnosti ili kao posebne sudove, Skupština posebnim propisom utvrđuje nadležnosti i organizaciju kantonalnih sudova.

Član 33.

Izbor sudija

Sudije kantonalnih sudova bira Skupština većinom glasova od ukupnog broja poslanika na prijedlog Predsjednika.

Kantonalne sudije će biti u službi do navršenih 70 (sedamdeset) godina života, ukoliko prije toga ne podnesu ostavku ili ne budu smijenjeni konsenzusom sudija Vrhovnog suda Federacije.

Predsjednike kantonalnih sudova biraju sami sudovi.

D) STRUČNA TIJELA

Član 34.

Obrazovanje i nadležnosti

Radi stručne obrade i praćenja određenih oblasti u okviru nadležnosti Kantona te predlaganja stručnih rješenja u tim oblastima, mogu se osnivati stručna tijela Kantona (stručne komisije, odbori, ekspertni timovi i slično).

Stručna tijela može obrazovati Skupština na prijedlog Predsjednika, Predsjednik samostalno i Vlada.

Odlukom o obrazovanju stručnih tijela određuje se njihova nadležnost, broj članova, vrijeme vršenja funkcije kao i pitanja finansiranja.

Stručna tijela se ne mogu obrazovati kao paralelni organi pojedinim kantonalnim ministarstvima niti za oblasti koje su u domenu izvršnih nadležnosti pojedinih ministarstava, Vlade ili Predsjednika.

V - POLOŽAJ OPĆINA

Član 35.

Obrazovanje općina

Na području Kantona obrazuje se više općina kao jedinica lokalne samouprave, sukladno Europskoj povelji o lokalnoj samoupravi i zakonu i drugim propisima Federacije.

Broj i teritorijalni obuhvat općina određuje se propisima koje donosi Skupština. U postupku obrazovanja općina, obavezno je pribavljanje mišljenja građana, putem referendumu na dijelu Kantona koji se želi organizirati u posebnu općinu.

Član 36.

Nadležnosti općina

Nadležnosti općina proizilaze iz njihovog statusa kao jedinica lokalne samouprave. Općine mogu imati izvorne nadležnosti i nadležnosti koje im prenese Kanton posebnim propisom sukladno ovom Ustavu.

Općine na području Kantona mogu imati različite nadležnosti ovisno od globalne politike funkcioniranja i razvoja Kantona, te od ekonomskog prostornog i drugog položaja pojedinih općina.

Radi obezbjeđivanja efikasnosti i jedinstva u funkcioniranju vlasti, općine su u vršenju svojih nadležnosti obavezne ostvarivati međusobnu suradnju kao i suradnju sa vlastima Kantona.

Općine donose svoj statut sukladno ovom Ustavu i Ustavu Federacije.

Član 37.

Struktura vlasti u općinama

Zakonodavnu vlast u općinama vrše općinska vijeća, koja se, ovisno od broja stanovnika, sastoje od 9 (devet) do 35 (tridesetpet) članova. Članovi općinskih vijeća se biraju na neposrednim izborima tajnim glasanjem na području cijele općine. Izbori članova općinskih vijeća organiziraju se u pravilu istovremeno sa izborima za Skupštinu.

Izvršnu vlast u općini vrši općinski načelnik kojega bira općinsko vijeće na prijedlog članova.

Sudsku vlast u općinama vrše općinski sudovi. Ove sudove osniva i finansira Skupština Kantona, s tim da se sud može osnovati za više općina. Sudije općinskih sudova imenuje predsjednik najvišeg kantonalnog suda uz konsultacije sa općinskim načelnikom.

VI - FINANSIRANJE I IMOVINA KANTONA

Član 38.

Finansiranje Kantona

Finansiranje funkcija Kantona vrši se iz poreza, taksi i doprinosa koje uvodi Skupština. Finansiranje se može vršiti i iz drugih izvora, kao što su dotacije Bosne i Hercegovine i Federacije, zaduživanje kod banaka i drugih finansijskih organizacija, donacije i slično, o čemu odlučuje Skupština posebnim propisima.

Sistem javnih prihoda na području Kantona je jedinstven.

Općine ne mogu uvoditi nikakve druge poreze ili druge izvore prihoda, izuzev ako se radi o projektima za čije finansiranje se građani na području općine izjasne posebno, putem referendumu. Ostvareni prihodi na području Kantona se raspoređuju Kantonu i općinama srazmjerno nivou njihovog ostvarivanja na pojedinim općinama, te prema drugim kriterijumima utvrđenim propisom Kantona.

Funkcije Kantona i općina finansiraju se kroz budžet koji donose Skupština Kantona i općinska vijeća, sukladno propisima Kantona i Federacije.

Član 39.

Imovina Kantona

Kanton može imati pokretnu i nepokretnu imovinu.

Imovinom Kantona smatraju se stvari, prava i novčana sredstva koja su stečena kupovinom ili na drugi način sukladno zakonima Bosne i Hercegovine i Federacije.

Imovinom Kantona upravlja Skupština. Predsjednik i Vlada mogu raspolagati imovinom u okviru ovlaštenja koja im Skupština prenese posebnim propisom.

VII - MEĐUNARODNI ODNOSI

Član 40.

Uspostavljanje međunarodne suradnje

Kanton može uspostavljati suradnju sa drugim državama, međunarodnim organizacijama i gradovima u inostranstvu, sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavu Federacije i ovom Ustavu.

U okviru suradnje iz prethodnog stava Kanton može potpisivati sporazume i druge akte o suradnji.

Član 41.

Ovlaštenja za zaključivanje sporazuma

Zaključivanje sporazuma i drugih akata iz oblasti međunarodne suradnje u nadležnosti je Predsjednika.

Sporazumi i drugi akti iz oblasti međunarodnih odnosa stupaju na snagu nakon verifikacije u Skupštini.

Sporazumi ili drugi akti međunarodnog karaktera kojima se pruža bespovratna ili besplatna pomoć Kantonu za vršenje njegovih funkcija ne podliježu verifikaciji iz prethodnog stava, ali je Predsjednik dužan o njima redovno obavještavati Skupštinu.

VIII - PROMJENE USTAVA

Član 42.

Način promjena Ustava

Promjene ovog Ustava vrše se putem amandmana.

Amandmane na Ustav mogu predložiti Predsjednik, Vlada, većina poslanika u Skupštini i klubovi poslanika.

Predloženi amandmani ne mogu se konačno razmatrati u Skupštini prije isteka roka od dvije sedmice nakon što su prvi put bili podneseni. U tom roku će se obaviti rasprava i pribaviti mišljenja radnih tijela Skupštine, Vlade kao i poslaničkih klubova.

Predloženi amandmani se usvajaju dvotrećinskom većinom od ukupnog broja poslanika u Skupštini.

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 43.

Ovaj Ustav usvaja prijelazna Skupština dvotrećinskom većinom ukupnog broja poslanika.

Ovaj Ustav stupa na snagu danom objavljivanja u Službenim novinama Kantona.

Član 44.

Do izbora Skupštine sukladno ovom Ustavu njene funkcije će vršiti Prijelazna Skupština Kantona (dalje: Prijelazna Skupština).

Prijelazna Skupština se formira tako da svaka od devet općina naznačenih u članu 3. ovog Ustava iz svoga općinskog vijeća izabere po 5 (pet) predstavnika.

Kod izbora predstavnika općina u Prijelaznu Skupštinu mora se voditi računa da njihova struktura u pogledu stranačke pripadnosti mora odgovarati stranačkoj strukturi Skupštine Grada prema izborima iz 1990. godine.

Prva sjednica Prijelazne Skupštine održaće se nakon organizirane općina sukladno Ustavu Federacije. Ovu sjednicu će sazvati Predsjednik Skupštine grada Sarajeva ili najstariji odbornik u toj Skupštini, koji će i rukovoditi njenim radom do izbora predsjedavajućeg Prijelazne Skupštine.

Prijelazna Skupština ima sve nadležnosti utvrđene ovim Ustavom za Skupštinu Kantona.

Sa početkom rada Prijelazne Skupštine prestaje sa radom Skupština grada Sarajeva obrazovana nakon neposrednih izbora 1990. godine.

Član 45.

U periodu do izbora za Skupštinu Kantona, izvršnu vlast će vršiti prijelazni Predsjednik i prijelazna Vlada Kantona.

Prijelazni Predsjednik će se izabrati na konstituirajućoj sjednici Prijelazne Skupštine.

Prijelazni Predsjednik će svoju funkciju vršiti do izbora za Skupštinu Kantona.

Član 46.

Do formiranja prijelazne Vlade Izvršni odbor grada Sarajeva nastavlja s radom kao Vlada Kantona.

Prijelazna Skupština će u roku od 10 (deset) dana donijeti zakone o organizaciji i nadležnostima Vlade i ministarstava Kantona.

U roku iz prethodnog stava prijelazni Predsjednik će imenovati prijelaznu Vladu i njen sastav dostaviti Prijelaznoj Skupštini na potvrdu.

Član 47.

Organi uprave grada Sarajeva, gradske upravne organizacije i službe nastavljaju da rade prema organizaciji i djelokrugu utvrđenim Statutom grada Sarajeva i Odlukom o organizaciji i djelokrugu gradskih organa uprave, gradskih upravnih organizacija i službi do donošenja propisa u smislu stava 2. prethodnog člana.

Javna preduzeća i javne ustanove čiji je osnivač grad Sarajevo nastavljaju se radom kao kantonalna javna preduzeća i javne ustanove.

Član 48.

Broj i pordučja općina u sastavu Kantona će se preispitati poslije provođenja izbora za Skupštinu Kantona kada će se utvrditi opravdanost obrazovanja novih općina, te donijeti neophodne odluke o njihovom obrazovanju.

Član 49.

Do uspostavljanja policijskih snaga sukladno ovom Ustavu njihove poslove će vršiti policija Ministarstva unutarnjih poslova Federacije.

O vršenju ovih poslova i postepenom prelasku policijskih snaga Ministarstva unutarnjih poslova Federacije u policijske snage Kantona Predsjednik Kantona će se dogovorati sa Vladom Federacije i Ministarstvom unutarnjih poslova Federacije.

Član 50.

Do početka rada kantonalnih i općinskih sudova sukladno ovom Ustavu njihove funkcije će vršiti postojeći sudovi uspostavljeni prema zakonima Republike Bosne i Hercegovine.

Nakon stupanja na snagu ovog Ustava, a do početka rada kantonalnih i općinskih sudova, sudeće će se birati po prethodno pribavljenoj saglasnosti Skupštine.

Član 51.

Statut grada Sarajeva i drugi gradski propisi ostaju na snazi u prijelaznom periodu ukoliko nisu u suprotnosti sa Ustavom Federacije i ovim Ustavom.

+++++

Broj 2/96 (Ispravka)

ISPRAVKA

U članu 24. omaškom je izostavljen stav 3. i 4., koji glase:

“Predsjednik Kantona može biti smijenjen prije isteka mandata na koji je izabran.O smjenjivanju odlučuje Skupština dvotrećinskom većinom ukupnog broja poslanika.

Ukoliko mjesto predsjednika ostaje upražnjeno, Skupština Kantona će izabrati novog Predsjednika u roku od 30 (trideset) dana računajući od dana kada je mjesto upražnjeno.U slučaju da Predsjednik bude privremeno spriječen da obavlja svoju dužnost, funkciju će vršiti predsjedavajući Skupštine do povratka predsjednika.”

Broj 3/96 (Ispravka)

ISPRAVKA

U članu 27. omaškom je izostavljen stav 5. koji glasi:

“Predsjednik Kantona može smijeniti pojedine ministre u Vladi na prijedlog premijera.”

Broj 16/97 (Amandmani I-XIII)

AMANDMAN I

Iza člana 4. dodaje se novi član 4a. koji glasi:

“U Kantonu Sarajevo općine Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo i Stari Grad čine Grad Sarajevo (u daljem tekstu: Grad) kao jedinicu lokalne samouprave.

Nadležnost i unutrašnja organizacija Grada uređuju se Statutom Grada.

Statut Grada uređuje i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa.”

AMANDMAN II

Iza člana 4a. dodaje se novi član 4b., koji glasi:

“Grad ima Gradsko vijeće sa 28 vijećnika.”

Svako općinsko vijeće općina koje formiraju Grad izabrat će 7 delegata u Gradsko vijeće iz reda općinskih vijećnika.

Bošnjacima, Hrvatima i grupi Ostalih će pojedinačno biti garantiran minimum od 20% mjesta u Gradskom vijeću, bez obzira na izborne rezultate.

Ukoliko se izborom gradskih vijećnika iz reda općinskih vijećnika ne može popuniti minimalan broj mjesta zagarantovan stavom 3. ovog člana, gradski vijećnici će biti birani iz reda kandidata sa lista političkih stranaka koje participiraju u općinskim vijećima, a na osnovu izbornih rezultata".

AMANDMAN III

U članu 18. pod (j), riječ "općine" je zamijenjena riječima "općinu, Grad".

AMANDMAN IV

Iza člana 18. dodaje se novi član 18a. koji glasi:

"Predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg

Skupština bira predsjedavajućeg i njegovog zamjenika iz reda izabranih poslanika. Predsjedavajući i njegov zamjenik neće biti izabrani iz istog konstitutivnog naroda".

U članu 19. stav 1. se briše.

AMANDMAN V

U članu 23., iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

"Postojaće pravična i odgovarajuća zastupljenost svih naroda koji žive u Kantonu na svim nivoima Kantonalnih izvršnih vlasti".

AMANDMAN VI

Član 26. se mijenja i glasi:

"Potpredsjednik Kantona

Skupština će izabrati i potpredsjednika Kantona. Potpredsjednik Kantona se bira na period od dvije godine i ne može se na tu funkciju birati više od dva puta uzastopno.

Potpredsjednik Kantona obavlja poslove koje utvrdi predsjednik Kantona, kao i druge poslove kako je to utvrđeno posebnim kantonalnim propisima.

Predsjednik i potpredsjednik Kantona neće biti iz istog konstitutivnog naroda".

AMANDMAN VII

Na kraju člana 29. pod (f) dodaju se riječi: "i Gradu".

AMANDMAN VIII

Iza člana 29. dodaje se novi član 29a. koji glasi:

"Ministar i zamjenik ministra unutrašnjih poslova i ministar i zamjenik ministra stambene politike neće biti imenovani iz reda istog konstitutivnog naroda.

Ministri i zamjenici ministara iz prethodnog stava imaće obavezu da rade zajedno i da blisko konsultuju jedan drugog prije donošenja bilo koje važne odluke".

AMANDMAN IX

U članu 31. u prvoj rečenici riječ "potpredsjednici" zamjenjuje se rječju "potpredsjednik".

AMANDMAN X

U članu 32. iza stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:
"Postojaće pravična i odgovarajuća zastupljenost svih naroda koji žive u Kantonu na svim nivoima Kantonalnog sudstva".

AMANDMAN XI

U članu 37. iza stava 1. dodaje se novi stav 2., koji glasi:
"Na nivo općina u okviru Kantona Sarajevo, jedan predstavnik druge najbrojnije populacijske grupe biće predsjedavajući Općinskog vijeća, pod uslovom da ova populacijska grupa broji najmanje 10% od ukupnog stanovništva općine".
Stav 2. i 3. člana 37. postaju st. 3. i 4.

AMANDMAN XII

U članu 38. posljednji stav se mijenja i glasi:
"Funkcije Kantona, Grada i općina finansiraju se kroz budžet koji donosi Skupština Kantona, Gradsko vijeće i općinska vijeća, pojedinačno, u skladu s kantonalnim i federalnim propisima".

AMANDMAN XIII

U članu 42. iza stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:
"Odredbe Amandmana I na ovaj ustav ne mogu se mijenjati bez prethodne saglasnosti predstavnika federalnih partnera i bez saglasnosti stranaka zastupljenih u Kantonalnoj Skupštini."

Broj 14/00 (Amandmani XIV-XV)

AMANDMAN XIV

U Ustavu Kantona Sarajevo u članu 17. u prvom stavu broj "45" zamjenjuje se brojem "35".

AMANDMAN XV

U članu 37. u prvom stavu broj "9" zamjenjuje se brojem "11", a broj "35" zamjenjuje se brojem "31".

Broj 4/01 (Amandmani XVI-XVIII)

AMANDMAN XVI

Član 27. stav 1. mijenja se i glasi:

"Vladu čine premijer, koji je predsjednik Vlade i ministri."

AMANDMAN XVII

Amandman VIII briše se.

AMANDMAN XVIII

U članu 31. riječi: "zamjenik premijera" brišu se.

Broj 28/04 (Amandmani XIX do XLII)

AMANDMAN XIX

Iza člana 11. dodaje se član 11a., koji glasi:

"Član 11a.

Kanton osigurava da konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih budu proporcionalno zastupljeni u ministarstvima Kantona. Takva proporcionalna zastupljenost u skladu je sa popisom stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7."

AMANDMAN XX

U članu 17. stav 2. briše se.

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 2. i 3.

Stav 3. mijenja se i glasi:

"Mandat poslanika u Skupštini traje četiri godine."

Iza stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

"Klub delegata konstitutivnog naroda formira se uz uslov da postoji najmanje jedan delegat tog konstitutivnog naroda u Skupštini."

AMANDMAN XXI

U članu 18. tačka c) briše se.

Tačka e) mijenja se i glasi:

"e) potvrđuje Vladu Kantona ;"

Tačka g) briše se.

Tačka f) briše se.

AMANDMAN XXII

Podnaslov i član 18a. mijenjaju se i glase i dodaje se član 18b):

"Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg Skupštine
Član 18a.

Svaki klub delegata konstitutivnih naroda predlaže jednog kandidata iz reda svojih članova za izbor na mjesto predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine.

Kandidate za izbor na mjesto predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine potvrđuje Skupština, u skladu sa svojim poslovnikom.

Ako jedan konstitutivni narod nije zastavljen u Skupštini, jedno od mesta zamjenika predsjedavajućeg ostaje upražnjeno.

Tri kandidata koje potvrdi Skupština odlučuju između sebe ko će biti predsjedavajući Skupštine.

Član 18b.

Nadležnosti predsjedavajućeg Skupštine:

- predstavlja i zastupa Skupštinu u zemlji i inostranstvu
- imenuje kandidata za premijera Kantona."

AMANDMAN XXIII

U članu 19. stav 2. mijenja se i glasi:

"Skupština donosi poslovnik većinom glasova poslanika."

Iza stava 2. dodaje se stav 3., koji glasi:

"Poslovnikom se bliže utvrđuje način rada Skupštine, način potvrđivanja kandidata za izbor na mjesto predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine i druga pitanja od značaja za rad Skupštine."

AMANDMAN XXIV

Član 20. mijenja se i glasi:

"Član 20.

Poslanici Skupštine ne podliježu krivično-pravnoj ni građanskopravnoj odgovornosti za radnje koje čine u okviru svojih dužnosti u Skupštini."

AMANDMAN XXV

U članu 21 .stav 3. briše se.

AMANDMAN XXVI

Iza člana 21.dodaje se podnaslov i novi čl. 21a. i 21b. ,koji glase:

"Mehanizam zaštite vitalnog nacionalnog interesa

Član 21a.

Lista vitalnih nacionalnih interesa koji se štite u Kantonu identična je listi sadržanoj u članu IV.5.17a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a klubovi iz

člana IV.5.17a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine su klubovi konstitutivnih naroda formirani u Skupštini, u skladu sa članom 17.stav 4. ovog ustava.

Ako više od jednog predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine tvrde da neki zakon spada u listu vitalnih interesa iz prethodnog stava, za usvajanje takvog zakona potrebna je većina glasova unutar svakog od klubova konstitutivnih naroda zastupljenih u Skupštini.

Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg Skupštine dužni su da u roku od sedam dana odluče da li neki od zakona, propisa ili akata potпадa pod listu iz stava 1. ovog člana.

Ako samo jedan predsjedavajući ili zamjenik predsjedavajućeg tvrdi da zakon, propis ili akt potпадa pod listu vitalnih interesa, dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba jednog od konstitutivnih naroda Skupštine može proglašiti da je riječ o pitanju sa liste vitalnih nacionalnih interesa.

Član 21b.

U slučaju da dvotrećinska većina jednog od klubova konstitutivnih naroda u Skupštini odluči da se neki zakon, propis ili akt odnosi na vitalni nacionalni interes, za usvajanje takvog zakona, propisa ili akta potrebna je većina glasova unutar svakog kluba konstitutivnih naroda zastupljenih u Skupštini.

Ako se većina iz prethodnog stava ne može postići, pitanje se proslijedi Ustavnom суду Federacije Bosne i Hercegovine, koji donosi konačnu odluku o tome da li se dati zakon, propis ili akt odnosi na vitalni interes konstitutivnog naroda.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, u slučaju iz ovog člana, postupa na način predviđen u članu IV.6.18a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Ako Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odluči da se radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra neusvojenim, te se dokument vraća predlagajuću, koji treba pokrenuti novu proceduru. U tom slučaju predlagajuć ne može podnijeti isti tekst zakona, propisa ili akta.

U slučaju da Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odluči da se ne radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra usvojenim/usvaja se prostom većinom glasova."

AMANDMAN XXVII

Član 23. mijenja se i glasi:

"Član 23.

"Izvršnu vlast u Kantonu vrši Vlada Kantona (u daljem tekstu: Vlada)."

AMANDMAN XXVIII

Članovi 24., 25. i 26. brišu se.

AMANDMAN XXIX

Član 27. mijenja se i glasi:

"Član 27.

Konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u Vladi.Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7, u skladu sa članom IX. 11a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Kandidata za mjesto premijera Kantona imenuje predsjedavajući Skupštine u konsultaciji sa zamjenicima predsjedavajućeg. Kandidat za mjesto premijera Kantona predlaže ministre. Ministri nemaju zamjenike.

Ministri zajedno sa premijerom čine Vladi Kantona .

Vladi potvrđuje Skupština većinom glasova.

Vlada preuzima dužnost nakon potvrđivanja od strane Skupštine i davanja svečane izjave.

Sve odluke Vlade donose se prostom većinom glasova prisutnih koji glasaju."

AMANDMAN XXX

Iza člana 27.dodaje se novi član 27a., koji glasi:

"Član 27a.

Ministri odgovaraju premijeru Kantona i Skupštini.Premijer Kantona je također odgovoran Skupštini.

Ministri snose krajnju odgovornost za rad ministarstava kojima rukovode.

Vlada podnosi ostavku ako joj u bilo koje vrijeme Skupština izglosa nepovjerenje."

AMANDMAN XXXI

U članu 28. stav 1. tačka e) briše se.

AMANDMAN XXXII

Učlanu 29.stav 1. iza tačke c) dodaju se nove tač. d), e), f), g) i h), koje glase:

- "d) predstavljanje i zastupanje Kantona u zemlji i inostranstvu;
  - e) zaključivanje ugovora i drugih akata kojima se preuzimaju prava i obaveze za Kanton, s tim da se za ugovore veće vrijednosti , u skladu sa zakonom, i ugovore iz oblasti međunarodne saradnje, mora pribaviti saglasnost Skupštine, odnosno Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine;
  - f) podnošenje zahtjeva Ustavnom суду Federacije Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti i zakonitosti propisa;
  - g) obezbjeđivanje saradnje sa organima Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine;
  - h) odlučivanje o upotrebi policijskih snaga u posebnim okolnostima, kao što su neposredna ratna opasnost, ratno stanje i vanredne situacije izazvane prirodnim ili drugim katastrofama;"
- Dosadašnja tačka d) postaje tačka i).

AMANDMAN XXXIII

Član 31. briše se.

AMANDMAN XXXIV

Član 32. mijenja se i glasi:

"Član 32.

"Kanton ima kantonalni sud koji ima žalbenu nadležnost u odnosu na općinske sudove u Kantonu i prvostepenu nadležnost u stvarima koje ne spadaju u nadležnost tih sudova, te druge nadležnosti utvrđene zakonom.

Sudije kantonalnog suda, uključujući i predsjednika suda, odabira, imenuje, provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudska i tužilačko vijeće , u skladu sa ustavom i zakonom.

U kantonalnom суду konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih biće proporcionalno zastupljeni.Takva proporcionalna zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991.godine do potpune provedbe Anekta 7, u skladu sa članom IX.11.a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine."

AMANDMAN XXXV

Član 33.mijenja se i glasi:

"Član 33.

Sudije kantonalnog suda, osim rezervnih sudija, imenuju se doživotno, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionisu ili ne budu s razlogom smijenjeni od strane Visokog sudskeg i tužilačkog vijeća u skladu sa zakonom.Sudijama kantonalnog suda isto tako može izuzetno prestati sudska funkcija kao rezultat procesa odabira nakon reorganizacije kantonalnih sudova za vrijeme prelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudska i tužilačko vijeće.Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije kantonalnog suda utvrđuje se zakonom .

Uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet , za sudije kantonalnog suda utvrđuju se zakonom .

Plaća i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjene za vrijeme vršenja sudske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom."

AMANDMAN XXXVI

U članu 34. stav 2. riječi: "na prijedlog Predsjednika, predsjednik samostalno" brišu se.

U stavu 4. iza riječi "ministarstava" umjesto zareza piše se riječ "i", iza riječi "Vlade" stavlja se tačka, a riječi: "ili Predsjednika " brišu se.

AMANDMAN XXXVII

Član 37. mijenja se i glasi:

"Član 37.

Općina ima općinsko vijeće i općinskog načelnika.

Mandat članova općinskog vijeća i općinskog načelnika je četiri godine.

Općinske vijećnike i općinskog načelnika biraju,demokratskim putem, birači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području općine, na način utvrđen zakonom.

Općinski načelnik i predsjedavajući općinskog vijeća u općinama ili općinskim vijećima višenacionalnog sastava ne mogu biti iz reda istog

konstitutivnog naroda, odnosno iz reda Ostalih, izuzev u onim općinama u kojima jedan konstitutivni narod čini više od 80% stanovnika, prema posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini.

Konstitutivni narodi i pripadnici Ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u općinskim organima vlasti. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991.godine do potpune provedbe Aneksa 7, u skladu sa članom IX.11.a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine."

AMANDMAN XXXVIII

Iza člana 37. dodaje se novi član 37a., koji glasi:

"Član 37a.

Općinski sudovi, koji se mogu osnovati za područje jedne ili više općina, imaju nadležnost u svim građanskim i krivičnim stvarima, osim ako Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, ovim ustavom ili zakonom Federacije Bosne i Hercegovine, izvorna nadležnost nije dodijeljena nekom drugom суду.

Općinski sudovi se osnivaju zakonom i finansira ih kantonalna vlast.

Sudije općinskih sudova , uključujući i predsjednike sudova , odabira, imenuje , provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće, u skladu sa ustavom i zakonom.

Sudije općinskih sudova, osim rezervnih sudija , imenuju se doživotno, osim ako podnesu ostavku, ako se ne penzonišu ili ne budu smijenjeni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća,u skladu sa zakonom.

Sudijama općinskih sudova isto tako može izuzetno prestati sudijska funkcija kao rezultat procesa odabira, nakon reorganizacije općinskih sudova za vrijeme prelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudsko i tužilačko vijeće. Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije općinskih sudova utvrđuje se zakonom. Uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet, utvrđuju se zakonom.Plaća i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjeni za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka, u skladu sa zakonom.

U općinskom суду biće proporcionalno zastupljeni konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7, u skladu sa članom IX.11.a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine."

AMANDMAN XXXIX

U članu 39.stav 2. druga rečenica mijenja se i glasi:

"Vlada može raspolagati imovinom u okviru ovlaštenja koje joj Skupština prenese posebnim propisom."

AMANDMAN XL

U članu 41. st. 1. i 3. riječ "Predsjednik" u različitom padežu zamjenjuje se riječima "Premijer Kantona" u odgovarajućem padežu.

AMANDMAN XLI

U članu 42.stav 2. riječ" Predsjednik " briše se.

AMANDMAN XLII

Amandman XIII prestaje da važi.